

NAUJIENOS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXX

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, June 11-13, 1983

Nr. 114

BRITU KONSERVATORIAI LAIMĖJO RINKIMUS

PABALTIJO LAISVĖS DIENA

Senatoriai Robert Dole (resp. iš Kansas) ir Patrick J. Leahy (dem., Vermont) pasiryžo pasiūlyti, kad JAV Kongresas priimtų Pabaltijo valstybių laisvės rezoliuciją, kurioje reikalaujama, kad JAV prezidentas ir Valstybės departamentas panaudotų visas galimas priemones siekiant užbaigti kolonialinę padėtį ir okupaciją Pabaltijje ir grąžinti laisvę Lietuvai, Latvijai ir Estijai, kaip to reikalauja laisvo apsisprendimo teisė. Rezoliucijos paskelbimas ryšium su balsiųjų trėmimų minėjimu birželio 14 d.

Siekdamasis, kad ši rezoliucija būtų priimta, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. K. Sidlauskas rašė laiškus įvairiems kongresmenams ir senatoriams, susilaukdamas palankių atsiliepimų.

GRUBUS STRAIPSNIS

"The Washington Post" balandžio 10 d. išspausdino W. Reich straipsnį "Send Our Nazi Collaborators Back to Russia". Straipsnis vienašališkas ir gali būti žalingas kai kuriems neleistinai apkaltintiems lietuviams. Kun. J. Prunskis, atsiliepdamas į tą straipsnį, parašė "Washington Post" redakcijai laišką, atkreipdamas dėmesį į tų bylų trūkumus, kai neleidžiama pasinaudoti juri teismu, kai taip teisiama padėtis blogesnė negu kriminalistų, kuriems parūpinamas valdžios advokatas; pagaliau, atkreipdamas dėmesį, kad patys Sovietai papildė ir tebepldo tokius pat žiaurius nusikaltimus kaip ir naciai.

(ALto informacija)

Vokietijos, Šveicarijos ir Švedijos gydytojai tikrina Katyno balose atkastus lenkų karius ir inteligentus, rusų nužudytus Katyno miškuose.

DR. KAZYS ŠIDLAIŠKAS VYKSTA Į BALTUOSIUS RŪMUS

PREZ. REAGANAS BIRŽELIO 13 D. PASIRASYS PABALTIJO VALSTYBIŲ LAISVĖS DIENOS DEKLARACIJĄ

CHICAGO, Ill. — Ponia Blinstrubienė, ALto reikalų vedėja, pranešė šią žinią:

Dr. Kazys Sidlauskas, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, ir, inž. Grožvydas Lazauskas, ALto sekretorius, gavo iš Baltųjų Rūmų kvietimą šių metų birželio 13 dieną būti liudininkais, prezidentui Ronald Reaganui pasirašant deklaraciją, skelbiančią Pabaltijo Valstybių Laisvės dieną.

PABALTIEČIŲ JAUNIMAS PRIMENA SOVIETŲ SUORGANIZUOTUS ISVEŽIMUS

WASHINGTON, D.C. — Estijos, Latvijos ir Lietuvos jaunimas birželio 14 dieną Washingtono biznio srityje važiuos automobiliais ir mašinų trimtavimu visiems primins, kad 1940 metų birželio 14 dieną rusai pravedė plačiausius areštus visose trijose valstybėse ir vežė suimtuosius į Sibirą.

Šio protesto Washingtono organizatoriai yra specialiai sudarytas komitetas, kurio pirmininkė yra Helena Viksnis. Ji pareiškė, kad 1940 metų 14 dieną prasidėjo didžiausi lietuvių, latvių ir estų areštai. Paskelbta Pabaltiečių Diena primins amerikiečiams, kad reikia padėti pavergtiems pabaltiečiams atgauti savo teises nepriklausomai

KALENDORĖLIS

Birželio 11: Barnabas, Dainius, Vaiva, Gaudvainis, Skirgėlė.

Birželio 12: Anupras, Rūta, Ramūna, Uosis, Liūdgalė, Germinas.

Birželio 13: Antanas, Mintautė, Alis, Gužė, Siginotas, Minkantė, Kūnotas.

Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:25. Oras šiltas, gali palyti.

tvarkyti savo reikalus.

CHADAFI, ARAFATAS ATSKRIDO Į JEMENĄ

SANA, Jemenas. — Moamar Chadafi ir Jasir Arafatas ketvirtadienį susitiko šiaurės Jemene, kad galėtų aptarti abiem svarbius reikalus.

Diktatorius Chadafi buvo Adis Ababoje. Jis ten siūlė būtinai priimti šiaurės Sacharą į Vieningą Afriką, bet jo pasiūlymas buvo atmestas. Tada jis nutarė išvažiuoti iš Adis Ababos. Libijai tam klausimui praveisti reikėjo kvorumą sudaryti, bet ji nepajėgė, todėl dabar Chadafi nesidomi tolimesniais konferencijos nutarimais.

Buvo pasakojama, kad Arafatas buvo išskridęs į Rumuniją prašyti pagalbos palaikant vienybę palestiniečių judėjime. Dabar Arafatas atsirado šiaurės Jemene. Jis yra įsitikinęs, kad Libane esantieji palestiniečiai jo daugiau nebeklausys. Jis žino, kad Sirija kurstė palestiniečius prieš Arafatą.

KALBAMA APIE PERVERSMĄ PERU RESPUBLIKOJE

LIMA, Peru. — Dabartiniu metu kraštą valdo prezidentas Belaunde Terry. Jis pasiuntė civilinę gvardiją į šaurę, kad galėtų nuginkluoti Apšviestą taką sudarančias ginkluotas grupes. Šios grupės užpildinėja ūkininkus, juos žudo ir nešasi rastą paruoštą maistą ir žiemos drabužius.

Išvykus daliniams iš sostinės, Limos apylinkėse pradėjo de-

PREZIDENTAS EANES PRISAIKDINO NAUJĄ PORTUGALIJOS KABINETĄ

MARIO SOARES YRA PASIRYZĖS PRAVESTI KELIAS EKONOMINES REFORMAS

LISABONA. — Portugalijos prezidentas ketvirtadienį prisaiškino socialistą Mario Soares naujai sudarytą koalicinį kabinetą.

Mario Soares vadovaujama partija gavo daugiausia atstovų parlamente, bet jis neturėjo parlamento daugumos. Jam trūko kelių atstovų, todėl teko sudaryti koalicinę vyriausybę.

Prezidentas Ramalho Eanes prisaiškino premjerą į ministrus, pareikšdamas viltį, kad šį kartą parlamentas galės praveisti reikalingas reformas ir padėti stiprų pagrindą demokratinėi santvarkai. Gen. Ramalho Eanes buvo štabo viršininkas, kai komunistai norėjo padaryti perversmą ir nuversti naujai susidariusią demokratinę vyriausybę.

Portugalijos tankai apgyvendino demokratiją

Gen. Eanes, patyręs apie pasirušimus perversmą, pirmiausia įsakė tankams užimti parlamento rūmus ir prezidentūrą, o vėliau įsakinėjo suimti visus maistininkus. Suėmė virš 200 karininkų, pasišovusių versti legalią valdžią.

Aprašius perversmą, mirė buvęs vyriausias Portugalijos kariuomenės vadas. Tada prezidentu buvo išrinktas gen. Ramalho Eanes. Visi maistininkai buvo nubausti ir išmesti iš kariuomenės.

ginti ir šaudyti ūkininkus. Manoma, kad prie šių neramumų prisideda kai kurie kariai. Jeigu šios žinios pasitvirtintų, tai netolimoje ateityje galima laukti perversmo Peru Respublikoje. Krašto finansai netvarkoje ir visur jaučiamas maisto trūkumas. Kviečiama kariuomenė tvarkai palaikyti.

BANDO SUVIENYTI VIŠĄ AFRIKĄ

ADIS ABABA, Etiopija. — Kada Maroko vadovaujama grupė sutiko tartis apie Afrikos suvienijimą, tai Etiopijos diktatorius pulk. Mengistu Heike Meriam pasakė pagrindinę kalbą 32 valstybių atstovams. Jis išdėstė pagrindines mintis, kurių privalo prisilaikyti Suvienyta Afrika. Klausytojams susidarė įspūdis, tarytum Mengistu būtų Suvienytos Afrikos diktatorius.

Mengistu buvo Etiopijos penkių karių tarybos narys, kuri oficialiai valdė Etiopiją. Etiopijos imperatorius Haile Salasie buvo suimtas. Mengistu vieną rytą nušovė visus keturis kitus komiteto narius ir pasiskelbė Etiopijos valdovu. Nušautųjų tarpe buvo du Etiopijos kariuomenės pulkininkai, planavę įvesti demokratinę santvarką visame krašte. Maskva pirmiausia pripažino Mengisto vyriausybę ir atsiuntė patarėjus.

KANCLERIS KOHL ĮSPEJĄ RUSUS

BONA, Vakarų Vokietija. — Kancleris Helmut Kohl ketvirtadienį pasakė kalbą Vokietijos parlamentui, kurioje nusiskundė Sovietų Sąjungos nuolatiniams grasinimais.

Vokietijai nepatinka, kad Sovietų Sąjunga visą laiką, jei ne vienokiu, tai kitokiu būdu gsdina Vokietiją. Vokiečiai visą laiką turi rusus bijoti. Jeigu ne vienu, tai kitu būdu jie grasina ir ieško priekabių.

Kancleris Kohl planuoja būti Maskvoje liepos pirmomis dienomis. Jis yra pasiryžęs kalbėti įvairiais klausimais, bet jis pranešė parlamentui, kad jis prašys dabartinius Sovietų valdovus vokiečių negąsdinti.

ATVYKO AMBASADORIUS RICHARD STONE

TEGUICIGALPA, Honduras. — Specialus JAV ambasadorius Vidurio Amerikai R. Stone ketvirtadienį kalbėjosi su Honduro prezidentu Roberto Suazo Cordoba. Penktadienį jis išskrenda į Nikaragvą, kur jis susitiks su prezidentu, užsienio reikalų ministru ir kitais įtakingesniais sandinistais.

— Penktadienį aukso uncija kainavo \$386.

SIAURĖS JAPONIJOJE DREBĖJO ŽEMĖ

TOKIJO. — Šiaurės Japonijoje ketvirtadienį du kartu sudrebėjo žemė. Drebinimas sukėlė antkojų žmones ir išvijo juos į laukus. Prieš dvi savaites buvo stiprus drebinimas, padaręs gyventojams daug žalos. Šimtas žmonių neteko gyvybės. Meteorologijos specialistai tvirtina, kad ketvirtadienio drebinimo centras buvo Akita srityje, šiaurinėje Hašėiu saloje.

NIKARAGUA ATMUSĖ NAUJĄ PUOLIMĄ

MANAGUA. — Nikaraguos kariuomenės vadovybė pranešė, kad jos kariai šiandien sustabdė 600 ginkluotų žmonių, įsibrovusių į Segovijos provinciją. Keliose vietose įvyko kruvini susirėmimai su įsibrovėliais, bet jie buvo priversti traukti iš Segovijos provincijos. Buvo 600 įsibrovėlių. Nikaraguoje jie paliko 110 lavonų.

M. THATCHER PARLAMENTE TURĖS 400 ATSTOVŲ

DARBIEČIAI IR VISOS MAZOSIOS PARTIJOS NEPAJĖGĖ PRAVESTI NE 200

LONDONAS, Anglija. — Praniečių apsaugos, jeigu reikalaujama, kad jie išvažiuotų iš didiosios Britanijos? Britų duma nori Amerikos apsaugos kol bus pasiekta taika, todėl ir balsavo už Margaret Thatcher poziciją. Premjerė pasakė bendradarbiavimą su JAV.

Michael Foot, darydamas laidą kairiasparniams, sutrukdė britai išieiti Europos Bendrosios Rinkos, taip būtų pasiegtas, tai britai ropoje būtų pasilikę be rinkos. Šitas klausimas taip pat daug atstūmė nuo darbiečių.

Michael Foot prisipažįsta, kad jis pats kaltas dėl pralaimėjimo. Jis pareiškė, kad neturėjęs koaliciją su liberalų ir socdemokratų vadais.

GANDHI REIKALAUJA NAUJŲ RINKIMŲ

NEW DELHI, Indija. — Pranjė Indira Gandhi, tris dienas praleidusi Kašmire ir kasdien kitame mieste sakiusi rinkines kalbas, ketvirtadienį pakalavo, kad būtų praveisti rinkimai visame Kašmire.

Gandhi yra įsitikinusi, kad praeitą savaitę Kašmire rinkimai buvo klastoti. Ji gali įsivaizduoti, kad rinkimo rezultatai būtų tokie vienokie kokie buvo paskelbti. Daug Kašmiro gyventojai nepritaikė fanatikų grupę, siekiančią Kašmiro autonomijos ir nepriklausomybės. Į Kašm'rą pasiųsti 50,000 Indijos karių, kurie patvarko ir neleidžia atroms grupėms savavališkai.

Senatorius Robert Dole pritaria prezidento Reagano paskelbtai Pabaltijo pavergtų tautų kovos dienai.

Sena fotografija padeda prisiminti

Man buvo labai malonu susitikti M. Meiliene, nes pokalbis su ja man padėjo prisiminti ne tik švedijos karalienę, prieš porą metų nušautą Rygoje, bet ir senąją lietuvišką bažnyčią, kur buvo nukirsta lietuvių kareivio galva.

Aš prisimenu, kad lietuvis kareivis ryžosi nušauti karalienę. Jis žinojo, kad karalienė visą laiką buvo stropiai saugojama. Jam taip pat buvo aišku, kad karalienės sargai jo gyvo nepalėis, bet tuojau jam bus suruoštas teismas ir ten pat vietoj jam bus nukirsta galva.

Carų žodžio laikėsi ir pastatė jam katalikų bažnyčią. Niekas nepasimena, kada ji buvo pastatyta, užtat ją ir vadino Senoji lietuvių bažnyčia.

Rygoje buvo dvi lietuvių bažnyčios. Senoji ir naujoji. Senoji buvo ta, kurion mane tėvai nuvedė, o naujoji buvo sv. Pranciškaus bažnyčia, į kurią daugelis lietuviųėjo.

Meiliene žinojo abi bažnyčias, bet ji eidavo melstis į Senąją. Ji labai gerai prisimena Senąją bažnyčią ir prisimena bažnyčios aikštelėje stovinčią "Raganą".

Besikalbant su Meilienne, mudu prisimėmė, kad abu priklausėm tai pačiai jaunimo organizacijai. Be to, abu priklausėm to meto mandolinių orkestrui. Grįžęs namo, pradėjau kništis po savo senas fotografijas, ir radau vieną, kurioje abu esame. Kad skaitytojai pamatytų, kaip mudu tais laikais atrodėm, tai spausdinu čia tą seną fotografiją. Fotografija sena, bet mes prieš 50 metų jau ai atrodam. Cibulskis galėjo pasakoti, kas jam į galvą atėjo, bet mudu su Meilienne buvome Senojoje Rygos lietuvių bažnyčioje ir matėme lietuvių nušautą švedijos karalienę, rusų Raganą vadina, nes ji padėjo švedams vykusią gintis nuo rusų kareivių, bėdžiųjų užimti Rygą. Abu atvažiavome Amerikon, apsigyvenom Čikagoje ir priklausėme Lietuvių socialistinio jaunimo lygai, kuri turėjo savo mandolinių orkestrą. Šioje fotografijoje yra visas orkestras.

Iš eilės išvardinsiu visus, kurie priklausė mandolinių orkestrui. Ne visų vardus prisiminiau, tad kai prisiminsiu, tai papildysiu. Iš kairės į dešinę sėdi:

1. Dr. Algirdo Margerio žmonina. Jos vardo dabar neprisimenu, bet neseniai buvau prisiminti. Dr. Margeris baigė savo dieną Vilniuje, marčios bute.
2. Agota Visčiulytė, dirbusi Chicagoj, o vėliau persikėlusį dirbti į Lietuvos konsulatą Londone.
3. Juodis, M., mūsų orkestro vedėjas, pirmo vardo neprisimenu. Jis turėjo gerą klausą. Mokėjo gerai nustatyti stygų instrumentus. Buvo skutėjas.
4. Keturiene.
5. Matilda Meilienė,ėjusi melstis į Senąją Rygos lietuvių katalikų bažnyčią ir apžiūrėjusi kieme stovėjusį švedų karalienės paminklą.

Vidurinėje eilėje:

1. Martynas Variakojis, dar gyvas, gyvena Wisconsin, turi savo ūkį.
2. Druktis.
3. Veželis.
4. Jonas Jokubonis, šio rašinio autorius.

Trečioje eilėje:

1. — Motiejus Jusas, labai gabus jaunuolis. Savo pavarde pakeitė į Charles Matthews. Buvo Edison bendrovės vyriausias inžinierius. Man buvo pasiūlyęs įdarbinti Edison Co. Žadėjo pamokyti ir duoti bėt kokį darbą. Jaunas mirė.
2. Juozas Virbickas.
3. Verutė Navikaitė.
4. Lengvinas, ir
5. Veželis.

Manau, kad prie šios fotografijos dar teks grįžti, kai pasikalbėsi su dar tebegyvenančiais muzikantais.

Jeigu kas prisimena vardus, tai būčiau dėkingas, jei man paskambintų 434-2610 dienos metu ir neprašytų fotografijos, nes jų daugiau neturiu. Ją traukė Konradas.

Afrika sudaro 51 valstybę. Adis Ababoje susirinkę valstybių atstovai pasisakė prieš Polisario karių atstovavimą. Chadafai reikalavo, kad kiti atstovai pripažintų Polisario kovotojus.

Kenijos prezidentas tvirtina, kad Afrikos valstybių konferencijoje išspręsta didžiausioji Afrikos vienybės krizė.

Amerika yra vienintelė pasaulyje šalis, kurioje automobilių dažniau keičiami į naujus, negu padangos.

Lietuvių Socialistinio Jaunimo Lygos Mandolinių orkestras, Konrado fotografuotas prieš 65 metus.

(Skaityk J. Jokubonio paaikškinimus)

VACLOVAS BIRZIŠKA

LIETUVIŠKOSIOS KNYGOS KELIAS

(Iš V. Biržiškos raštų)

(Tęsinys)

Ilgainiui beveik visiškai išnykus analfabetizmui ir apskritai kraštui aukštai kultūriškai pakilus, galima buvo ryžtis ir tokiems leidiniams, apie kuriuos anksčiau tesvajota, bet nerizikuota jų leisti. Vienas tokių leidinių buvo 1932 m. pradėjusi eiti "Lietuviškoji Enciklopedija". Per 12 metų jos tesusėta išleisti tik 9 toms ir dešimtojo 8 (8 sąsiuvinis; paskutinis sąsiuvinis, pasirodęs tik 1944 m. liepos mėnesį, baigėsi žodžių

Kitas leidinys, kuris mūsų tautai būtų turėjęs gal ir daug didesnę reikšmę, tai buvo sudarytas ir pradėtas leisti didysis lietuvių kalbos žodynas, kuris turėjo apimti visą mūsų kalbos lobyną. Jį buvo jau pradėjęs leisti Kazimieras Būga, bet jam 1924.XII.1 nelaukta mirus, "Indija", kurie visi apėmė apie 40 milijonų spaudos ženklų, kas sudarytų apie 150 normalaus didumo knygų. Jos pareikalavimas buvo toks didelis, kad vis tekdavo senesnius toms kartoti, ir tuo būdu, pavyzdžiui, pirmo tomo buvo jau išspausdinta 30,000 egzempliorių, antrojo 25,000 ir t. t. Šis leidinys buvo ir pirmasis platesnio masto lietuviškas leidinys, kuriame vienai bendrame darbe susijungė įvairių politinių ir visuome-

nių pažiūrų mūsų motkšlininkai ir iš šiaip rašytojai (šis leidinys turėjo daugiau kaip 300 bendradarbių).

Žodyno tolimesnis leidimas ilgėsiams laikui susitruktė. Naujai sudaryta žodyno redakcija ilgus metus tvarkė ir tikrino visą anksčiau surinktą medžiagą, rinko naują ir pagaliau tik 1944 m. kovo mėnesį, po karo, išleisti pirmąjį tomą, o kitoje okupacijoje išleistas ir antrasis, bet jau smarkiai bolševikinės cenzūros sužalotas.

Paskutiniu nepriklausomybės dešimtmėčiu ypač smarkiai pradėjo augti ir kilti dailioji raštija, kurios lygis palyginti su senesniais laikais tiek jau buvo pakilęs, kad vis dažniau lietuviškųjų autorių raštai buvo verčiami ir į svetimias kalbas.

Be ir šiaip žymiai buvo pakilęsi ir pati knygos išorė. Iš dalies dėl susikūrusios pirmosios lietuvių bibliofilų "XXVII lietuvių knygų mėgėjų" draugijos įtakos, bet ir šiaip pakilus bendrajai knygų kultūrai, lietuviškoji knyga ilgainiui visiškai pakeitė savo formą, viršėlius ir iliustracijas, į tą darbą įtraukė ir mūsų tiek senesnius, tiek ypač jaunesnius menininkus, ir pagaliau pasiekė to, kad šioje plotmėje drąsiai galėnė bendrame darbe susijungę įvairių politinių ir visuome-

tautinėse parodose laimėti pirmąsias vietas. Nors knygos srityje ir buvo nemaža dar trūkumų ir spragų (pvz. per maža buvo dar kreipiama dėmesio į mokslo populiarizacijos knygas ir per maža dar buvo paruošta pasaulinių klasikinių veikalų vertimų), tačiau ir šioje srityje vis buvo matomos aiškios pastangos tobulėti. Vienu žodžiu, per tą laiką tarp lietuviškoji knyga buvo jau visiškai išaugusi ir virto vienu svarbiausių lietuviškosios ir Lietuvos kultūros kėlimo veiksnių.

Tik kaip tik tuo didžiausio lietuviškos knygos klestėjimo laikotarpiu užgėlo mūsų kraštą visiemis žinomoms pėkėms katastrofos, kurios, sugriovusios Lietuvos nepriklausomybę, kartu visiškai numarino ir lietuviškąją knygą. Pirmuoju, 1940-1941 m., bolševikmečiu naujoji "valdžia" savo darbą pradėjo iš karto ne tik įvedimu griežtosios visų spausdinių cenzūros, kuri toli praško cenzūros ir Vilniaus lenkų cenzūros žiaurumus, bet ir sistemingu daugelio senesnių leidinių naikinimu. Pirmoji sunaikinta knyga buvo prieš pat šią okupaciją išspausdinta, bet dar iš spaustuvės ne išleista Mykolo Biržiškos knyga "Vilniaus reikalai Amerikos Lietuvoje", kurios tepavyko išgelbėti vos keletą egzempliorių. Paskiau prasidėjo sistemingas mokyklinių ir įvairių viešųjų bibliotekų knygų naikinimas, jau nekabant apie daugybę privatinų bibliotekų, atimamų iš suimamųjų ar tik likviduojamų įvairių asmenų, kurios visos paskiau buvo naikinamos, visai ne-

žiūrint nė jų vertės. Tuo požiūriu buvo sumuštas ir Muravjov-Koriko rekordas, nes šis iš konfiskuotų vienuolynų ir privatinų bibliotekų buvo bent Vilniaus viešąją biblioteką sukūręs.

Vokiečiams 1941 m. Lietuvą okupavus ir ją ligi 1944 m. žiauriai valdant, lietuviškųjų ir apskritai Lietuvoje esančių knygų naikinimas buvo tęsiamas ne mažesniu uolumu, kaip prie bolševikų. Iš viso buvo iš bibliotekų tos okupacijos metu atimta ir iš dalies išgabenta į Vokietiją, o iš dalies atiduota į popieriaus fabrikas keli simtai tūkstančių knygų, o jų tarpe iš vienos Kauno Universiteto Eibliotekos buvo atimta ir sunaikinta 30,000 knygų. Per visą okupacijos laiką veikianti griežčiausioji vokiečių karinė cenzūra neleisdamavo paleisti viešumon ir daugelio tokių knygų, kurios jau buvo išspausdintos, nors jose nieko politiško ir nebuvo. Tik į tos okupacijos pabaigą suradus kelius, kaip veikti tos cenzūros valdininkus, nekartą pasiduodančius įvairioms materialinėms pagundoms, buvo trumpą laiką pavykę išleisti kiek lietuviškų knygų. O kaip lietuviškoji visuomenė buvo savicos knygos išsiilgusi, matyti kad ir iš to, jog išleisus, nors ir kiek cenzūros sužalotus Maironio raštus, visas 30,000 egzempliorių leidinys buvo iš karto išpirtas; buvo jau ruošiamas ir antras toks pat leidimas, kurį tačiau sustabdė Lietuvos okupanto pasikeitimas. Apie tokius knygų tiražus seniau lietuviškoji knyga ir svajoti negalėjo.

Tačiau 1944 m. prasidėjus antrajai bolševikinei Lietuvos oku-

pacijai, lietuviškoji knyga Lietuvoje visiškai mirė. Tiesa, dideliu tiražais tenai spausdinama lietuvių kalba įvairi bolševikinė makalatura, bet ją tiek pat galima laikyti lietuviška knyga, kiek ir spaudos draudimo metu išleista Muravjovo azbuką ar pravoslaviškojo sviatejško sinodo išleista "Dievišką Liturgiją Švento Jono Aukšaburnio". Tuo pravoslaviškojo sviatejško sinodpirkti, bet niekas jų neskaito.

Be tuo pačiu laiku žymiai lietuvių visuomenės daliai atsiradus Vakarų Europos tremtyje, kol ji didesne, kompiatiška mase laikėsi ypač Vakarų Vokietijoje, ir čia 1945-1949 m. lietuviškųjų srityje buvo nemaža pasiekta, ypač leidžiant daugybę įvairiomis formomis dauginamų periodinių leidinių. Bet šiai emigracijai išsisklaidžius, ir lietuvių spauda ten beveik visiškai apmirė.

Tauta, kuri neturi galimumo savo kultūros kelti, kuri negamina ir nespausdina naujų knygų, kuri nepateisina savo savita kultūra savo tautinio individualumo kitų tautų tarpe, yra mirusi. Bet lietuvių tauta, išgyvenusi tiek skaudžių katastrofų ir jau nekartą iš numirusių prisikėlus, mirti nenori ir nemirs. Ir dėl to ji, nelaukdam ir savo tautos židinio atstatymo ir dar po visą pasaulį išsklaidyta, atgavins ir savąją knygą ir jau ne tušiomis rankomis grįš į išlaisvintą tėvynę.

(Pabaiga)

Nepaprastai gerą apetitą turi skėriai. Toną sveriantis skėrių masė per kelias sekundes gali suryti 10 tonų įvairių žalėsių.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėję daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, narius patarnauja tik savivalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės ir SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1954 m. metrašči. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstę, Vins Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Macūno, P. Joniko, V. Stankos J. Rankūno, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis b M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnų kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių dainų pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan tiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausa gyvenimo broūžų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities lito raturinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

LIETUVIŠKASIS PAMARIS, Henriko Tomo-Tamalauskio įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labuvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimų ir jų vertinai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$4.

KĄ LAUMBS LAMB, rašytojos Petronėlės Orientalės atsiminimai ir mintys apie smenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pir malsiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik su Furgio Jakinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poe tiją. Dabar būtų jį galima pavadinti Kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

MATRINKOS NOVELS, H. Ločenko kūryba, J. Valačia perėjimas. 304 pusl. knygoje yra 40 samofingų novelių. Kaina \$1.

Knygos parduoda Naujienos, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant patik, pildyti šiuos duomenis: Vardas, Pavardė, Adresas, Telefonas.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

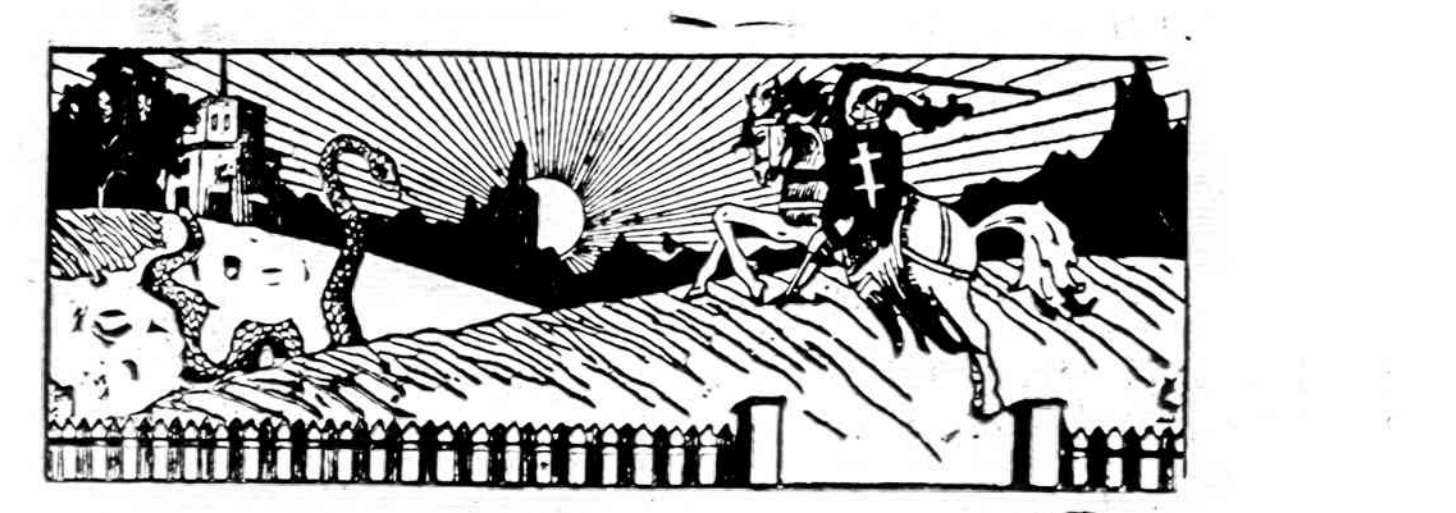
JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šikiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

INŽ. LIUDAS MIKŠYS, 50 metų studijavęs, kaip IŠ PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jannium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai, Pafas \$2.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

VI metai Birželio 11, 1983 Nr. 19 (266)

Redaguoja PRANAS ŠULAS

Klausimus ir medžiagą siųsti: 4436 So. Washtenaw, Chicago, IL 60632

JAV-bėse būsią daug naujų darbų

Rockwell Corp. gavo iš JAV - Air Force už vieną bilijoną ir 200 milijonų satelitams ir kitoms įrengimams užsakymų. Tuos įrengimus naudos JAV aviacijos įstaigos bei įmonės. Civiliniai laivai ir lėktuvai galės taip pat naudotis kai kuriais įrengimais. Be to, Pentagono pastangoms Could Defense System Inc. gavo už 92 milijonus dolerių užsakymą laivyno torpedų dalims ir panašioms erdvės dalims gaminti. General Dynamic Corp. gavo iš Air Force už 53.7 milijonų užsakymų kovos lėktuvų F16 dalims gaminti. Martin Marietta Corp gavo iš Air Force 16 milijonų dolerių testų toliau studijas, vad. MN missile srityje. McDonnell Douglas Corp. sudarė sutartį su Navy

ir Air Force už 13.3 milijonus dolerių F18 karo lėktuvų dalims gaminti ir kai kuriems pakeitimams padaryti F-15 kovos lėktuvuose. Avco Corp. sudarė sutartį už 10.5 milijonų ir Northrop Corp. gavo 7 milijonų dolerių užsakymams kautynių lėktuvų dalims pagaminti.

ITT Corp. sudarė už 6 milijonus su Texas Instrument Inc. už 46 milijonus dolerių sutartis identifikacijos sistemai Air Force įrengti.

FMC Corp sudarė už 7 milijonus su Navy sutartį ir United Technology Corp sudarė už 3.2 milijonus su Air Force sutartį. Pirmoji gamins vad. "missile" launching sistemą dalis, o a n. roji jet-ingin dalis. Pr. Fab.

Samdys laikinai atleisuosius darbininkus

Hot Springs, Va. — Daugumos korporacijų vadovai praėjusios savaitės pabaigoje savo suėigoje nutarė, kad jie gal būt, kai kuriuos atleisuosius darbininkus priims darbin, kurie buvo atleisti recesijos metu, nežūrint į stiprią ekonominę padėtį šiame krašte.

James H. Evans, Union Pacific Corp. pirm. pasakė, kad 6,000 šios kompanijos (iš 44,000 darbininkų) darbininkų dėl recesijos buvo atleisti iš darbo.

Mr. Seferson, iš Du Pont korporacijos, pasakė, kad dėl recesijos administracija iš 174,000 darbininkų atleido 7%. Tačiau ekonomijos padėčiai krašte sustiprėjus, tik mažas skaičius atleisusiųjų vėl bus naujai pasamdyti.

Mr. Ruben F. Metler, TRU Inc. korp. pirmininkas, pareiškė, kad naujų darbų atsiradimas priklauso nuo darbų rūšies pasiskirstymo. Jo kompanija turi patyrimo elektronikos ir vad.

"aero.pace" srityse. Jas plėsdami sumažina darbus kitose rūšyse.

Gen. Motors ir Du Pont korp. vadovai pareiškė, kad paleidžiant pensijon vyrėmsio amžiaus darbininkus, jaunesniems darbininkams bus daugiau galimybių darbo gauti.

SPECIALIOS KAINOS SENIORAMŲ

Chicago beisbolo komanda "Cubs" pavadino kiekvienos savaitės antradienį seniorų diena. Minėtą dieną seniorai gauna 2½ dolerių nuolaidą nuo pagrindinės bilieto kainos, išskyrus pigiausias sėdimas vietas (Bleacher seats).

Biletams rezervuoti arba turinti bet kokių klausimų skambinkite į parko raštinę tel. 181-5050.

Moterų diena yra paskirta

kiekvienas penktadienis, kada "Cubs" žaidžia Čikagos parke. Kainos yra sumažintos 2 dol. nuo reguliarios kainos, išskyrus Bleacher seats.

Chicago beisbolo komanda "White Sox" yra pavadinusi birželio 23 d., liepos 17 d. ir rugpjūčio 5 d. seniorų diena. Žaidynių pradžia 1 val. 15 min.; įėjimas — pusė kainos. Pirmadieniais, žaidimo pradžia 7:30 P. M. ir bilietų kainos 7 ir \$5 yra sumažintos iki pusės kainos.

Chicago golfo laukuose: Columbus Park, Jackson Park, Waveland, Warren Park ir South Shore kainos seniorams yra sumažintos.

Daugiau informacijų gausite skambindami telef. 294-2274.

Žinotina kiekvienam vyresnio amžiaus (suėjus lygiai 65-riems metams) automobilio vairuotojui

Nuo šių metų liepos mėn. 1 d. kiekvienas automobilistas, kaip ir kas met, turi išsipirkti Chicago City Hall savo automobiliiu lipinuką, kurį reikia užlipinti ant automobilio priekinio lango. Tie vairuotojai, kuriems prieš liepos mėn. pabaigą sueis lygiai 65-ri amžiaus metai, turi teisę tą lipinuką gauti už pusę kainos, kiek jis kainavo jam pirmiau. Kaip visa tai atlikti, pasiteiraukit City Hall telf. 744-6876.

Lipinukams ant automobilio užpakalinės lentelės (plate), kuriai lipinukus išduoda Springfieldas, seniorai jokių papigimimų negauna.

J. Z.

J. A. V. bėse 11 valstijų geriausias nedarbo apdraudimas turėjo: V. Virginija su 8.4% bedarbių, Alaska ir Pensilvanija — 6.4%, Louisiana ir Oregon 5.7%, Illinois, Washington ir Wyoming — 5.6%, Idaho 5.5%, Kentucky ir Mississippi 5.2%.

Dvidešimtyje valstijų apie 533,000 bedarbių gauna per 26 savaites tiek išmokų, kiek jie uždirbdavo per 33-ka savaitių. Fed. valdžios raporte pasakyta, kad 333,200 bedarbių gauna tokias išmokas, kurios svyruoja nuo 6-10 savaičių, kaip nedarbo kompensacijos.

Senatvė yra, kai vyriškis dar flirtuoja su mergaitėmis, bet nebepamena dėlko.

Artinasi 23-čias Gintaro balius

1961 m. Chicago Lietuvos Moterų klubo narės, paskatinotos gerb. J. Daužvardienės, pirmajame Gintaro baliuje pristatė visuomenei 6 jaunas lietuvaites. Nors debiutančių pristatymai buvo ruošiami ir kitų grupių, Gintaro balius skyrėsi nuo jų lietuviškos muzikos, tautinių šokių bei gintaro ir trispalvių gėlių puokščių įpynimu į šį elegantiską parengimą. Chicago Istorijos Draugija savo leidinyje Gintaro balių pavadino pačiu įžymiausiu renginiu Chicagoje. Šįmet jau 23-čia grupė lietuvių kilmės gintarėlių kruopščiai ruošiasi momentui, kada birželio 25 d. Conrad Hilton viešbučio didžiulėje salėje giliu reveransu jos lenksis prieš moteris, tėvelį ir visus svečius. Štai šių metų debiutantės:

Gintarėlė SUZANNE MARIE RUDDY, Jean ir Jono Ruddy dukra, Chicago, Ill., baigė Marijos gimnaziją ir pradėjo studijas Daley kolegijoje. Mėgsta muziką, kegliaimą, meną, fotografavimą bei švedinio sportus. Yra pašventusi savo laisvalaikio valandas pagelbėti senelių prieglaudos gyventojams. Planuoja pasirošti specialiai profesijai — terapijos darbai su fiziniai palėgusiais vaikais.

KELIAS Į TĖVYNĘ

Auksinius miestus išdidžiai aplankęs, Kalnų viršūnės perkopsi rimtai. Pāvargusios širdies kiekvienam kraujo tvinksnys Girdėsį balsą, šaukiantį tenai, Kur motina tave lopšy pagirdė

Krūtimi melle tekanciu penu Ir šaly tavo pasakom apsupo Ziedų baltumo nuotakos lydu.

Išblėsusios vilties tamsoj prarąjoj Matysi kuoruos augančias ugnis Ir tamsumos vaiduoklių klaičių šoki Nutrauks dangun pakilęs pūnatīs, Kada svečioj šaly nuo vargo upių Pakelsi į tėvynę žvilgsnį ir mintis, Kada suskaudusios krūtinės dvasios skundas Plačia, kaip Nemuno tėkmė, daina pragys. Norėtum apkabinti visą žemę plačią, Norėtum apsodinti vyšniomis baltai Visus kelius į žemės kampelius mažiausius, Visus kelius, kuriais sugrįžtų tremtiniai. Tada baltai pražystų Azijos kalnynai, Nuo Reino ir Dunojaus būt keliai balti. Balti balandžiai vėl į sostines sugrįžtų, Ir būtų ta diena nepaprastai giedri. O maršai, žengiančių į vieną didžią šventę, Nutildytų pirklių erzlias kalbas. Bet kas, lietuvi, tavo širdį plačią. Mazos tautos didžiam pasaulyje supras?

Vytautas Vėtra

Lietuvos kaimo žmonės buvo geri astronomai

Kiek dar mūsų atsimena ką reiškia "Grįžulo vatai"?

Lietuviai seniau daug ką atspėdavo iš žvaigždžių. Keičiaudami svetimoj šaly nakties metu, jie atspėdavo pažiūrėję į žvaigždes, kuriomis pušė eina: ar į šiaurę, ar į pietus ar kiton kydavo ir laiką arba metų dalį. Tuose spėjimuose svarbiu dalyviu buvo tarp vadinių Grįžulo Ratai arba grupė iš septynių žvaigždžių. Iš kūr atsirado toks pavadinimas? Mat, toje grupėje esančios 2 žvaigždės sudaro kaip ir ratas, o trys likusios atrodo, kaip rėdyklė. Ne gana to, ši grupė sukimejasi arba gręžosi.

Apie šio žvaigždyno atsiradimą pasakojama, kad labai seniai kokia aukšta dangaus esybė važiuosį ratais per dangų. Bet

tuom sykiu atsitiko nelaimė. Ratai užkliuvo už peklos kampo. Arkliai pasibaidė, apvertė vežimą ir nuolatėje dišlių kaž kur pabėgo. Ratai pasilikę gulėti ant dangaus.

Pagal tai, kaip tas žvaigždynas stovi, žmonės ir atspėja laiką arba pasaulio dalis. Prieš dieną tie ratai atsikuska į rytus arba "apvirsta"; vidurnaktyje jie atsigręžia į šiaurę, vakare — į žiemvakarius. Ilgiau pažinęs kaip sukasi tie "ratai" lengvai atspėsi vakartus, rytus, šiaurę arba pietus.

Bet kiek mūsų šiuo, pakliuvę į kalnus arba mišką, galėtų pasimaudoti šiomis paprastomis informacijomis? Daugelis jau apie tai užmiršo, o kiti visai nebuvo girdėję.

Trumpos žinios

• Amerika eksportuoja virš 50% visų užauginamų pupelių (soybeans). Išlyginant, išvežimą apie 10 bilijonų vertės per metus, užtenka pinigų pirkimui apie 300 milijonų statinių alyvos.

• Krokodilas niekad nekramto maisto, visad jis viską praryja.

• Viena šėkundė saulės energijos yra 13 milijonų kartų didesnė už metinį elektros naudojimo vidurkį JAV.

• Seniau žmonės tikėjo, kad apnuojant upę, yra kas nors viduryje iš troškimų.

• Šįmet Amerikoje daug daugiau žmonių skaito laikraščius kaip anksčiau. Viso yra priskaitoma 45 milijonai skaitytojų.

• Daugiau žmonės kreipia dėmesio į garsinimus laikraščiuose, negu televizijoje ar kitu būdu. Keturtdalis visų garsinimų randamas laikraščiuose.

• William Douglas aukščiausiam teisme ištamavo 36 metus. Tai pats ilgiausias ištamavimas laikas teisingumo departamente.

• Amerikoje yra maždaug apie vieną milijoną laikraščių išnešiotojų.

• Jaunas špokas sunaudoja maistui tiek kėrimų, kad juos išrikiavus užimtų keturiolikos pėdų ilgio linija.

• JAV išlaikymui Jungtinių Tautų Organizacijai, išleido virš 180 milijonų dolerių 1982 metais.

• Hipopotamas yra toks didžiulis gyvulys, kurio skrandis yra 10 pėdų ilgio, kuriame telpa šeši bušeliai žolės.

ATSPEJO

— Ką tau išpranašavo sena cigonė?

— Jog neužilgo turėsiu nemažą nuostolį.

— O kaip, ar išsipildė?

— Aišku. Jai išėjus pastebėjau, jog trūksta kelių sidabrinųjų dalykų.

DRAUGISKAS PATARIMAS

— Ji man pasakė, jog esu gražiausias ir įdomiausias vyras pasaulyje.

— O, nesivesk su mergina, kuri apgaudinėja iš pat pradžių.

PRIEZASTIS

— Ar kartais neturi cigaretes?

— Turfu, bet tu nerūkysi.

— Ar rūkau visokius, tai kodėl tavo negalėčiau?

— Dėlto, kad neduosiu.

ISAISKINO

"Kas man pasakys, iš ko yra padarytas tinklas?" — klausia mokytojas I-mojų skyriaus mokinių.

— Mazasis Zigmās apsimė pakiskinti.

"Tinklas padarytas iš žuvisky yra 10 pėdų ilgio, kuriame telpa šeši bušeliai žolės."

ORBIS invites you to

LITHUANIA

plus... Austria, Poland, Czechoslovakia, Hungary, Belgium, U.S.S.R., Rumania

In 1983 Lithuania extends the warmest welcome and will greet you with all its traditional hospitality. We have created a unique selection of tours as well as a wide range of FIT services. Our 1983 tours are extremely affordable — just imagine the costs start as little as

1596

Land and Air

So please do not hesitate to call us:

(212) 391-0844

For information (212) 730-1978 or brochures

contact your Travel Agent.

Ask for our special tours to California, Hawaii and Mexico.

ORBIS

POLISH NATIONAL TOURIST OFFICE
500 FIFTH AVE., NY, NY 10110

One phone call does it all.

Please rush your catalogues to:

Name _____
Street _____
City _____
State _____ Zip _____

Your best choice for LITHUANIA and... second to none for all Eastern Europe.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holiday
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980	
Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	metams \$40.00 pusei metų \$22.00 trims mėnesiams \$12.00 vienam mėnesiui \$4.00
Kanadoje:	
metams \$45.00 pusei metų \$24.00 vienam mėnesiui \$5.00	
Užsieniuose:	
metams \$48.00 pusei metų \$26.00	
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, pirmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.	

Kieno duoną valgo, to ir dvasia gyvena

Mykolas Drunga Drauge, gegužės mėn. 27 dienos laidoje, pasiryžo LB-nę apginti nuo šmeižtų. Jis pabrėžia, kad šmeižtai grįžta bumerangu. Labai gaila, kad jis šiuo atveju pats klysta ir klaidina mūsų visuomenę. Lietuvių Bendruomenės, kaip tokios, niekas nepuola ir jos nešmeižia. Jos nešmeižia net ir Petronio okupanto melo propagandai tarnaujantis "Gimtas Kraštas". LB-nės neprišmėnė savo šmeižtuose net ir buvęs Draugo redaktorius, grįžęs Vilniui, Alseika. O ne taip, kaip yra puola mūsų laisvinimo veiksniai ir pasiėptami jų veikėjai. Juos puola okupanto samdiniai, juos marina kaip nusėjęs partijos likučius net ir LB-nės vadai.

Mano nuomone, tai, ką rašo Draugo vedamųjų rašytojas, tai nėra LB-nės šmeižimas, o tik jos vadams daromi priekaištai, kaip, sakysim, kad jie ją nukreipė nuo jai skirtų tikslų ir uždavinių, ir visu svoriu ją įjungė į politinę veiklą. Todėl per mažai veikiama švietimo ir lietuviškos kultūros veikloje. Bet tai nėra LB-nės šmeižimas, o tik priekaištai jos vadams. Joks LB-nės šmeižimas, kai primenama, kad JAV ir PLB-nės vadovybės atsidūrė vienose šlauros grupės glėby. Tai faktas, kurio Mykolas Drunga, kad ir kažin kaip besistengtų, negalėtų nuneigti.

Mykolas Drunga ramina išeiviją, kad patekti LB-nei į vienos grupės glėbį nėra pavojauja. Tikrai, tai tiesa, jai šiandien tokio pavojauja nėra, nes ji jau yra vienos grupės glėby. Tą pastebėjo ir vėlokai V. Trūmpa. Mykolas Drunga tokiam faktui, kad nėra pavojaus, reikalauja skaičiais įrodančių davinių. Jis sumini kai kuriuos kraštus, kuriuose frontininkai LB-nei nėvadovauja. Betgi yra toks faktas: jei JAV ir PLB-nės vadovauja frontininkai, tai jie — daugiau ar mažiau — vadovauja visiemis kraštais. Jei tai netiesa, norėčiau paklausti Mykolą Drungą, kurio krašto Bendruomenė pareiškė protestą PLB-nės pirmininkui, kuris paskelbė, kad Lietuvių Dienose, Chicagoje, suvažiavę išrinkti "demokratiški" būdu

LB-nės atstovai, perims viską, tai yra — ne tik kultūrinę, bet ir politinę veiklą. Juk prieš tokį užmojų, grynai totalitini, turėjo kitų kraštų neforentininkai LB-nės vadovai pareikšti protestą. Bet ar kas iš jų tą padarė?

Jo manymu, visuomenė frontininkais laiko visus tūos, kurie nesijungia į šmeižtus prieš frontininkus. Nejaugi jis mano, kad mūsų visuomenė yra tokia naivi, kad nepajęgia atskirti frontininko nuo neforentininko? Mykolas Drunga primygtinai akcentuoja šmeižtus. Nejaugi jam iki šiol vaidenasi net tada šmeižtai, kai pasisakoma prieš tuos, kurie sendina ir marina mūsų laisvinimo veiksmus: VLIKĄ ir ALTĄ. Ar tai apšmeižimas frontininkų, kurie užgožė LB-nę, kurie skelbia totalitinius užmojus, kaip, sakysim, Vyt. Kamantas arba toks laisvinimo veiksmų "graborius" Gečys. Tokie pasisakymai, nors ir kieti, bet jie nėra šmeižtai frontininkams, kadangi paremti teisingais faktais.

Be to, jis naudoja palyginimus, tik gaila, kad ne visada palyginimais galima tiesą išsakyti. Sakysim, Mykolas Drunga sugretina LB-nės rinkimus su Švedijos valstybės gyventojų rinkimais, jiems renkant krašto valdžią. Mes neturime tokių davinių, kurie liudytų, kad jos piliečiai, renkant, daro suktybes. Tuo tarpu jau tiek kartų spaudoje buvo rašyta, kad renkant LB-nės vadovybę buvo padaryta balsavimuose nuokrypy.

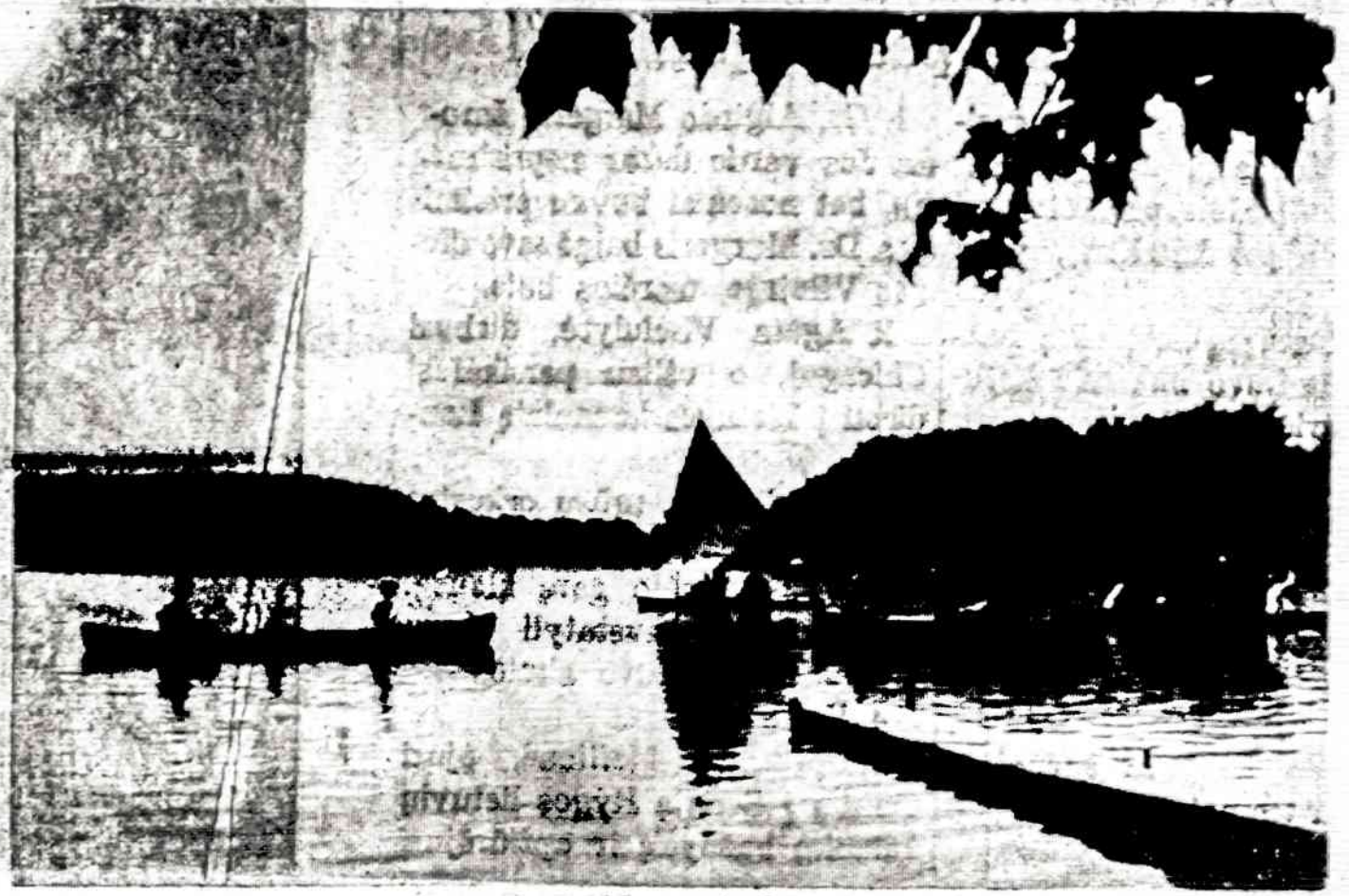
Mykolas Drunga reikalauja nurodyti frontininkų blogus darbus. Man rodos, kas skaito spaudą, ypač tą, kuri nėra jų paglemžta, tam įrodymų nereikia. Iš viso, kam klausti tokius klausimus, kai apkaltintiems neleidžiama pasiaiškinti. Juk tie, kurie yra užgožę spaudą, negi leis įrodinėti, kokie demokratiški buvo LB-nės vadovybės rinkimai. Pagaliau, ar jie leis jų spaudoje pasisakyti, kad negalima skaldyti visuomenę, sukelti joje erzelį, suskaldyti Bendruomenę? Ar jie leis pasisakyti, kad daroma blogai, kai ryžtamasi sugriauti mūsų laisvinimo veiksmus arba juos finansiškai sustosinti?

Jis skelbia ir toki dalyką, kad yra "organizuotos anti-frontininkiškos grupės. Tai jau tikra fantastinė sensacija, kad prieš frontininkus, o ne prieš okupanto tarnus yra susiorganizavę pogrindis. Mes visi žinome, kad lietuviška patriotiška visuomenė yra griežtai nusistatusi prieš okupantą ir jos visos pastangos nukreiptos kovai dėl Lietuvos išlaisvinimo. Mykolas Drunga tikrai paskelbė "naujienu" Draugo skaitytojams, kad yra "organizuotos antifrontininkiškos grupės. Man rodos, tai yra tuščias jo plepalas.

Be to, jis prisimena kažkokius suklastotus parašus. Greičiausiai, tai bus spausdintų rinkėjų padaryta klaida, užuot surinkę suklastotus rinkimus, jie surinko suklastotus parašus. Tokių klaidų spaudoje neretai pasitaiko. Betgi šiandien jokia paslaptis, kad suklastojimų, renkant LB-nės vadovybę, buvo. Jis prisimena ir teismo sprendimą. Betgi spaudoje skaitėme, kad LB-nės vadų iškeltas RLB-nei teismas įvyks šiais metais rugpjūčio mėnesio pradžioje.

Įdomus šio Draugo vedamųjų rašovo manymas, kad opozicija, kovodama prieš stiprų oponentą, nesivadovauja protu. Štai jo žodžiai: "Išaukletoj visuomenėje geriausias būdas opozicijai pralaimėti prieš stiprų ir įžvalgų oponentą, tai su juo kovoti padėjus į šalį protą". Man rodos, kad šiam jo manymui nereikia jokio komentaro, kadangi šį vedamąjį jis tikriausiai parašė, padėjęs protą į šalį.

Baigia savo vedamąjį taip, kad jis domėsis tik dalykiškais svarstymais, bet jis pats rašo ne dalykiškai, o tik užuominomis, be jokių įrodymų, pasikloves fantazija, kaip, sakysim, kad yra antifrontininkiškas blokas, kuris

Rako vasarvietės miškas ir ežeras.

A. PLESKYS

VLIKo pirm. dr. Kazio Bobelio kalba

(Pasakyta 1983 m. gegužės 29 d. Lietuvių Krikščionių Demokratių Sąjungos konferencijoje, Chicagoje)

(Tęsinys)

Iki šio laiko jie buvo akli ir galvojo, kad yra labai gerai, jei galima su komunistais susitarti. Lygiai taip pat, kaip prezidentas Carteris po Afganistano invazijos pareiškė, kad aš tik dabar pamaciau, kas yra komunistas. O ką jis veikia anksčiau, ką jis veikia būdamas kandidatu į prezidentus? Ar jis neturėjo informacijų, kas yra Sovietų S-ga? Ar mes nematome kas vyksta Afrikoje? Ar mes nematome, kas vyksta Irane? Ar nematome, kas vyksta Pietinėje ir Centrinėje Amerikos valstybėse? Kas ten visa nesantaika sukelti, ar ne komunistų agitatoriai, išnaudodami sunkias ekonomines padėtis? Bet jie tuos kraštus nuvedė į komunistų tu ekonominių padėčių nepataiso ir nepataisys. Jis dar labiau pablogins, joms bus dar blogesnės. Ir jiems žmonėms gyvenimo sąlygos bus dar blogesnės negu jas turėjo ir turi dabar. Bet žmonės, kurie yra berasciai ir mažo išsimokslinimo, nepažįsta ir nežino tikro komunizmo moto, kuris atrodo toks idealus, tokia utopija, toks gražus, kad visi mes esame lygūs ir visiems lygi laisvė.

1975 metais, pagal Helsinkio akta, mums atidarė naujas kovos forūmas ir to išdavoje, mūsų kova buvo pristatyta daug 1983 m. gegužės pabaiga ir ta šmeižia frontininkus. Juk tokios niekuo neparemtos prielaidos yra nie kas kita, kaip demagogiškas pliurpalas. Bet tai nenuostabu, jei taip jis rašo, nes kieno duoną valgo, to ir dvasia gyvena.

konferencija su pertraukomis dar tęsėsi. Todėl, kad Vakarai aiškiai užėmė konkrečią poziciją, reikalaujanti to, ką Sovietų S-ga ir jos satelitai pasirašė Helsinkyje, kad tai būtų vykdoma ir nenusileidžia. Pradžioje daug kas juokėsi iš Helsinkio akto, bet kuomet įvyko Madrido konferencija, lietuviai ten važiavo ir siuntė savo pareiškimus. Mes savo memrandumą įteikėme visų lietuvių vardu prieš konferencijai prasidedant ir konferencijos metu. 1981-1983 metais, visą laiką primindami, kas vyksta Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, koks ten yra teroras, religinis, tautinis ir kultūrinis persekiojimas; primindami Vakarams, kad jie negali pasitikėti Sovietų S-ga, kad jie turi reikalauti, kad jie vykdytų tą, ką jie pasirašė. Mes primindėme Helsinkio grupių nairinimą, jų stūmėjimus, jų areštus, o tų grupių susidarymą juk ir išaukė Helsinkio akto, kad jie galėtų sekti kaip tie Helsinkio principai yra vykdomi.

Dėl to šiandien, Amerikos delegatai labai stipriai ir griežtai yra užsispyrę, kad jie nepasirašys Madrido dokumento, kuris neapngintų pavergtų žmonių teises ir jų laisvės. Prieš pat mano čia atvažiavimą į Chicago, praėjė savaitę aš gavau kongresmano Pascell trumpą pranešimą apie tai, kas vyksta Madride. Šiuo metu Madride nebėra jokio susitarimo. Vakarai yra griežtai užsispyrę nepasirašyti dokumento, kol Sovietų Sąjunga nesutiks gerbti žmogaus teisių ir nepakeis savo pozicijos Helsinkio akto stebėtojų atžvilgiu. Kaip žinote, tuos stebėtojus sovietai pamažu baigia likviduoti.

(Bus daugiau)

A. Svilonis

PIRKITE JAV TAUPYMO BŪNUS

HENRIKAS SINKEVIČIUS

KRYŽIUOČIAI

(Tęsinys)

— O anas tretysis?
— Trečiasis dėl smalsumo.
— Turi būti koks nors žinomas.
— Paskui juos važiuoja trys kaustyti vežimai su gausiais reikmenimis, o palydovų yra net 20. Kad Dievas leistų su tokiu susigrumti! Net seilės teka.
— Bet negalite?
— Kaip gi? Kunigaikštis įsakė man juos saugoti. Plaukas jiems nuo galvos nenukris iki Ciechanovo.
— O jei aš juos išsukčiau? Gal jie ir norėtų su manim susikauti?
— Tada su manim pirma turėtumėt susikauti, nes, kol gyvas, iš šito nieko nebus.
— Tai išgirdęs, Zbyska draugingu žvilgsniu pažvelgė į jauną bajorą ir tarė:
— Suprantate, kas yra riterio garbė. Su jumis nesikausiu, nes esu jūsų bičiulis, bet Ciechanove, Dievas duos, atrasiu priežastį su vokiečiais susikauti.
— Ciechanove darykit, kas tik jums patinka. Neapsiens ir tenai be kokių nors rungtynių, kuriuos gali ir pasiekti, jei tik kunigaikštis ir komitūrai sutiktų.
— Turiu aš toliau lėta, kurioje yra šauki-

mas kiekvienam, kuris nepažintų, kad panelė Danutė Jurandaitė yra gražiausia ir doriausia mergina pasaulyje. Bet žinote, žmonės visur tik pečius traukė ir juokėsi.

— Nes yra bendras paprotys, teisybę pasakius — kvailas, kurio mūsų žmonės nepažįsta, nebent tik kur pasienyje. Čia tai ir anas lotaringietis užkabindavo bajorus pakeliumi, liepdamas kažkokią savo damą labiau vertinti už kitas. Bet jo niekas nesuprato, ir aš iki mūsų neprileidau.

— Kaip? Liepė savo damą garbinti? Bįjokite Dievo! Nebent gėdos neturi.

Čia jis pažvelgė į svetimšalį, tarytum norėdamas įsitikinti, kaip atrodo tas žmogus, kuris gėdos neturi, bet širdyje turėjo pripažinti, kad Fulka de Lorche neatrodė panašus į paprastą nuotykių ieškotoją. Iš po pakeltos šalmo uždangos žvelgė geros akys ir jaunas, kažin kokio liūdesio prislėgtas veidas.

— Sanderus! — staiga pašaukė Zbyska.
— Klautaus! — artindamasis atsakė vokiečiai.
— Paklausit šito riterio, kuri pasaulyje yra gražiausia ir doriausia mergaitė. Sanderus klausimą pakartojo.

— Ulrika de Elner, — atsakė Fulka de Lorche. Ir pakėlęs akis į viršų, pradėjo dūsauti. Išgirdus tokį piktžodžiavimą, Zbyskai pritrūko oro krūtineje ir jį paėme toks didelis pyktis, kad vietoje sulaukė erzilą. Tačiau nespėjęs jam išsižioti, Jendrekas savo arkliau atskyrė jį nuo svetimšalio ir

tarė:

— Čia man nesikausite. Tačiau Zbyska vėl kreipėsi į relikvijų par-davėją:

— Pasakyk jam, kad jis pelėdą myli.
— Mano ponas sako, garbingas riteri, kad jūs mylite pelėdą! — kaip ašdais atkartojė Sanderus.

Ponas de Lorche paleido iš rankų pavardžius ir pradėjo segti, o paskui mauti geležinę pirštinę ir numetė ją į sniegą priešais Zbyską. Zbyska davė ženklą cėkui, kad tas tetles smaigaliu pirštine pakeltų.

Tada Jendrekas atgrevė savo jau rūstų veidą į Zbyską ir tarė:

— Nesikausite, jums sakau, kol mano globa nepasibaigs. Neleisiu nei jam, nei jums.
— Ne aš jį sukliū, bet jis mane.
— Bet už pelėdą. Man gana ir šito. O jei kuris priešinsis — moku ir aš jį tą.
— Nenoriu su jumis kaudis.
— O turėtumėt su manim, nes aš prisiekiau tą svetimšalį ginti.

— Tai kaip dabar bus? — paklausė užsispyręs Zbyska.

— Ciechanovas netohi.
— Bet ką vokiečiai pagalvos?

— Tegu jusisiskis jam pasako, kad čia negali būti kautynių ir kad pirma jūs turite gauti kunigaikščio, o jis — Romūro sutikimą.

— O jei tokio sutikimo negausime?

— Tada darykite, kaip išmanote. Gana kalbų.

Zbyska, matydamas, kad nėra išeities ir su-prasdamas, kad Jendrekas negali leisti kautynių, vėl pašaukė Sanderų, kad paaiškintų Lotaringijos riteriui, jog galės kautis tiktai atvykus vieton. Išklaušęs vokiečio žodžių, de Lorche galva davė ženklą, kad suprato, ir, ištiesęs Zbyskai ranką, valandėlę palaikė jo ranką savojoje ir tris kartus ją suspaudė, kas pagal riterių papročius reiškė, kad jie turi kada nors ir kur nors kautis. Ir taip pavirsutiniskai susitaikę, pajudėjo Ciechanovo pilies link, kuriuos boksčius jau galima buvo įžiūrėti debesuotame dangaus horizonte.

Atvyko tik dar sutemus, bet kol jiems atsakė prie pilies vartų ir kol nuleido tiltus, pasidarė jau gili naktis. Juos priėmė ir pavaisino Zbyskos pažįstamasis Mikalojus iš Ilgamiškio, vadovavęs pilies sargybai, sudarytai iš saujos riterių ir trijų šimtų linkininkų. Tik atvykęs Zbyska tuojuo, didelem savo hemalonumui, patarė, kad kunigaikštienės dvaras jau išvykęs. Kunigaikštis, norėdamas palinksminti komitūrus, surengė didelę medžioklę Mozūrijos lygumose, kurioje dar dėl didesnio pajvairinimo išvyko ir kunigaikštienė su pilies damomis. Iš pažįstamųjų dvaro damų Zbyska sutiko tik Šermukšnines našlę Ofką, pilies raktininkę.

(Bus daugiau)

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS,
SPECIALYBŲ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet.
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Office telefonas: 776-2888,
Residencinis telefonas: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prijamam Master Charge
ir VISA kortelei.
R. BERNAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstovų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-8996

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS
Seitadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojama iš mūsų studijos
Marquette Parke.
Vedėja — Aldona Deukus
Telef.: 778-1543
1159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONIŲ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Vieta laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties. 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60628
Telef. 778-8374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Lietuvių Moterų Apšvietos draugijos pusmetinis narių susirinkimas įvyks šeštadienį, birželio 11 d., 1 val. popiet, 3808 S. Union Ave. Nares prašomis atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti. Bus vaišės.
Rožė Didžgalvis

LIETUVIŲ KLUBAS AUSTRALIJOS SOSTINĖJE

Canberros Lietuvių klubas, Australijoje, turi 186 pilnateisius narius ir 809 nepilnateisius. Per 1982 metus klubas turėjo 47.253 dol. gryno pelno. Buves pirmininkas pažymėjo, kad praeitais metais į klubą priimti 289 nauji nariai.

Kovo 27 d. metiniame klubo susirinkime išrinkta nauja valdyba: pirm. A. Bruzga, sekr. G. Genys, izd. G. Andriuska, vicepirm. T. Zilinskas, nariai: A. Kovalskienė, N. Pilka ir G. Howe. (E. L.)

• Naminė musė išsiritulioja iš kiaušinio ir pilnai išauga per dvi savaites.

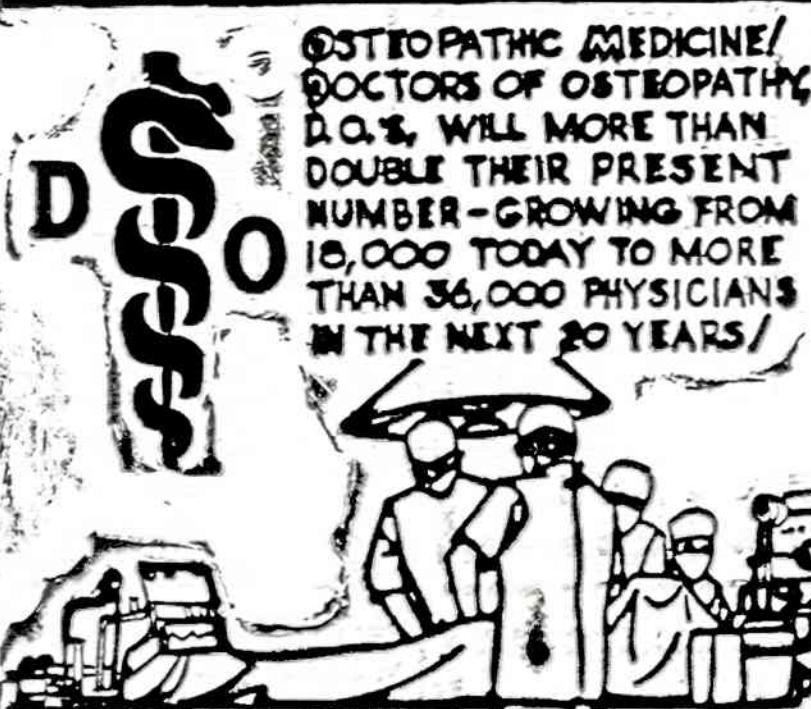
KNOW YOUR HEART

HELP YOUR HEART FUNCTION
HELP YOUR HEART

MEDICAL FACTS

WHAT IS THE FASTEST GROWING HEALTH CARE PROFESSION - AND WHY?

D.O.'S ARE FULLY LICENSED TO PRESCRIBE DRUGS, PERFORM SURGERY AND UTILIZE ALL OTHER SCIENTIFICALLY ACCEPTED MEANS FOR TREATING INJURY AND DISEASE, INCLUDING THE USE OF MANIPULATIVE THERAPY.

PRIMARY REASON FOR THE PROFESSION'S RAPID GROWTH IS THE EMPHASIS IT PLACES ON TRAINING GENERAL PRACTITIONERS.

ALTHOUGH ONLY FIVE PERCENT OF THE PHYSICIAN POPULATION, D.O.'S PROVIDE TOTAL HEALTH CARE FOR MORE THAN TEN PERCENT OF THE PUBLIC, SOME 20 MILLION AMERICANS.

DŽIAUGSMO ŽMOGUS - CIVILIZACIJOS KŪREJAS

Artėjant prof. Vlodo Stankos šimtoinei gimimo sukakčiai, kartojame Chicagoje skaitytos profesoriaus paskaitos pagrindines mintis.
N. Red.

Džiaugsmo reikšmė istorijoje yra didelė, tikėtai mes į šį klausimą nekreipiame reikalingo dėmesio. Vienas kitas filosofas ties šia tema stabtelėjo, bet jos nuodugniau nenagrinėjo. O tema yra įdomi. Juo daugiau į ją įsigilini, tuo ji darosi įdomesnė. Filosofas Henri Bergsonas viename menkesnės vertės darbe apie džiaugsmą šitaip yra pasakęs:

"Filosofai, spekuliuoję apie gyvenimo prasmę ir žmogaus likimą, neatkreipė pakankamo dėmesio į pačios gamtos duotą nurodymą. Gamta lažai aiškiai mus įspėja, kaip galime pasiekti savo tikslo. Įspėjamas josios ženglas yra džiaugsmas. Turiu galvoje džiaugsmą, ne malonumą. Kur yra džiaugsmas, ten yra kūryba; juo gilesnė kūryba, tuo didesnis džiaugsmas".

Reikia skirti džiaugsmą nuo malonumo. Kar ais šios dvi sąvokos sumaišomos, bet tai yra du skirtingi dalykai.

O vokiečių filosofas Nietzsche šiuo klausimu taip pat yra prasiitarsęs:

"Teisybė, esu ši tą padaręs skausmų kankinamiems, bet man atrode, kad geriausia darba dirbau, kai mokiausi geriau džiaugtis".

Nietzsche palietė šią temą bet, matyt, jis pats jos nesuprato. Vietoje gilesnių studijų apie džiaugsmą, jis nuejo prie jėgos garbinimo filosofijos. O kur ši filosofija nuvedė, mes jau žinome. Kai mokame džiaugtis, užmirštame daryti bloga kitiems. Rytuose šiuo reikalu buvo gra-

džiaugsmą pinigų mokėti nerėikia. Psichologijos temomis daug prirašyta, bet apie džiaugsmą beveik nieko nėra. Yra Dearborno monografija apie džiaugsmą. Jis, matyt, yra vienintelis, plačiau šia tema kalbėjęs. Bet ir jis klausimą stato labai lėkščiai. Jis klausia, kaip reaguoja žmogus, gavęs 10 dolerių? Kaip jis reaguoja — gavęs 1,000? Čia jis šauda pro šalį. Atsakymai į šiuos klausimus bus atsakymai į sukeltą malonumą, bet ne į džiaugsmą. Aiškiai matyti, kad psichologai dar nesupranta klausimo.

Iš viso, tikslaus ir aiškaus džiaugsmo nusakymo dar nėra. Prelegentas būtų dėkingas, jei kas duotų tikslią ir aiškia džiaugsmo definiciją. Tiek teži- nome, kad džiaugsmą sukelia pati žmogaus egzistencija ir gro- žis, kad džiaugsmas yra kūry- bos šaltinis.

Homo militans
Kalbant apie džiaugsmo reikš- mę istorijoje, negalime imti vie- no žmogaus gyvenimo. Jis yra nepaprastai trumpas. Reikia im- ti didesnius laiko tarpus ir žiū- rėti, kad džiaugsmas juose yra at- likęs.

Grimstant į praeitį, tenka susi- durti su visa eile būdų tai pra- eičiai tyrinėti. Istorikas Vico skirsto praeitį į dievų, didvy- rių ir žmonių istoriją. Comte kalba apie teologiją ir metafiziką, Hegelis nustato savo nor- mas, Spengleris vartoja kitus kri- terijus. Skirtingai į praeitį žiū- ri anglų istorikas Arnold J. To- ynbee, kuris dabar dėsto viena- me Amerikos universitete. Per paskutinius 15 metų jis parašė šešis didelius "Istorijos studijų" tomus. Jie nebaigti. Ilgus mė- tus Toynbee studijos tebuvo ži- nomos tiktai mažam žmonių bū- riui. Bet p. Somervell šias stu- dijas išpopuliarino. Iš 6 tomų jis padarė vieną. Ši "Istorijos stu- dijų" santrauka išgarsino Toyn- bee, o jo skelbiamos idėjos tapo gana populiariomis. Dauge- lis istoriko Toynbee interpretaciją skaito teisinga, pagal ją spelioja ir apie ateitį.

(Bus daugiau)

• Maža didumu, bet pilna pro- teinu, maža pupelė atstoja tiek riešutų sviestą, tiek ir keptą viš- čiuką. Pupuės yra vienas iš Amerikos taupiausių ir sveikiau- sių maisto produktų.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Tel.: 652-5245
TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikstes automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. 974-4410

VASAITIS-BŪTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

BIELIŪNAS

LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA
4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

SUKLASTOTOS FRESKOS

1951 m. rugsėjo 2 d. Dytichas Fėjus, vienos meno dalyko restauravimo firmos savininkas, pasididžiudamas lydėjo Vakarų Vokietijos kanclerį Konradą Adenauerį ir rodė jam naują restauruotą Lūbeko Marjos bažnyčios freskas. Tą dieną buvo minima tos bažnyčios 701 metų sukaktis.

Vokietijos krikščionys ir meno mėgėjai iškilmingai atšventė tą įvykį, o vyriausybė ta progą išleido 2 milijonus specialių pašto ženklų, vaizduojančių tos viduramžių bažnyčios freskas.

Ir štai po metų — senačija! Kažkoks nežinomas Karaliaučiaus menininkas, dirbęs Fėjaus grupėje, Litaras Malskatas, staiga viešai paskelbė, kad tos bažnyčios freskos nėra Ukros, bet jo paties sukurtos. Niekas tuo netikėjo. Malskatas nenusiėjo ir pasamdė advokatą, kuris iškėlė bylą prieš Fėjų ir jį patį. Teismo metu viskas išaiškėjo.

1912 m., bombarduojant Lūbeką, bomba sugriovė bažnyčios stogą, kuris tik po ilgo laiko buvo pataisytas. Lietus nuplovė sienas ir beveik nebėliko freskų žymių. Vak. Vokietijos Senųjų paminklų apsaugos sąjunga pasiskyrė 100,000 markių bažnyčios freskų restauravimui. Fėjui pasisekė gauti tą kontraktą, nežūrint vietos pastorius padėjo įspėjimo perdang nepasitikėti ta menininkų grupe. Atnaujinimo darbai vyko už uždarytų durų.

Teisme Malskatas parodė filmą, kuris buvo padarytas prieš pradendant restauravimo darbus

— senose nesimatė jokių freskų. Naujas freskas sukūrė pats Malskatas, pasinaudodamas įvairiomis nuotraukomis: Marlynos Dytich, savo sesers Frydos, Rasputino, Džingiskano ir kitų. Kokia buvo to prispažinimo priežastis? Atsakymas trumpas: neklas ir pasididžiavimas. Malskatas norėjo atsikėryti Fėjui ir pasididžiuoti savo darbu. Jis pylo, kad Fėjus pasiėmė sau visą garbę ir mažai jam sumokėjo, nekreipdamas dėmesio į Malskato reikalavimą dalytis pinigais pusian.

Teismas nubaudė Fėjų 20 mėnesių kalėjimo, bet ir Malskatas patis nukentėjo: gavo 18 mėnesių.

Grįžęs iš kalėjimo, Malskatas tuoj pat gavo didelį užsakymą dekoruoti 11 šimtmečio motyvas vieno žymų Stockholmo restorano. Ir dabar jis verčiasi goliško, romantiško ir bizantiško stilių meno darbais, kuriais Malskatas yra ypač pasižymėjęs. (Iš Eur. Lietuvis)

TRUMPAI

— 1983 m. Chicago Lietuvos Festivalis bus šeštadienį, birželio 25 d., 69-toj gatvėj (Lithuanian Plaza Court). Norintiems dalyvauti, vietų dar yra. Dėl informacijos ir registracijos prašom kuo greičiausiai kreiptis į Zigimą ar Daną Mikužius, tel.: (312) 436-0769 po 5 val. popiet. Naujų registracijų nebus galima priimti po birželio 17 d.

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas
Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvų Įstaigą:

American Travel Service Bureau
8727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787

• Nemokamas pataravimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelonių (cruias), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome išskirtimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informacijas visais reikiamais reikalais.
• Taupykite skrydžiams Chartered lėktuvais, tik kelias rezervuoti vietas anksto — prieš 45-60 dienų.

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršeliu knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

SLA 131-tes Moterų kuopos susirinkim s įvyks šeštadienį, birželio 11 d., 12 val. Great America Savings (buv. Chicago Saving), 621 S. Western Ave. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Valdyba

— Venezuelos Lietuvių draugija šaukia puzmetinį susirinkimą Saulių salėje ateinančią sekmadienį, birželio 12 d., 1 val. po pietų. Narių dalyvavimas būtinas. Valdyba

— J. Andriaus sudarytą Lietuvos žemėlapi ir išleistą Devenų Kultūrinio Fondo, galima įsigyti siunčiant užsakymus šiuo adresu: Devenų Kultūrinis Fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733. Kaina \$6 + 65c per siuntimo išlaidoms padengti.

— JAV LB (R) Cicero Apysienės gegužinė-piknikas įvyks 8 m. birželio mėn. 19 d. 12 val. dienos, Vyčių salėje, 2455 W. 47th Ave., Chicagoje, Ill. Linksmas Gintaro orkestras. Visus kviečiame atsilankyti. Valdyba

— Savo laiške ALTo informacijos vedėjui kun. J. Prunskui Otto von Habsburg rašo: "Būkite užtikrinti, kad mes ištesėsime. Aš dar galiu pridėti, kad nuostabus visame pasaulyje parodomas pabaltiečių tremtinių patriotizmas yra mums visiems didelis paskatas".

KODĖL RUSIJOS ŽYDAI NEGAUNA LAIŠKŲ

WASHINGTON, D.C. — Tūkstantčiai Amerikos žydų, siuntusių laiškus savo giminėms, gavo atgal prieš mėnesį Sovietų Sąjungon išsiųstus Amerikos žydų laiškus.

Tie laišškai grįžo Amerikon visai neatplėšti. Ant jų uždėtas Sovietų pašto antspaudas, pranešantis, kad adresatas ten nebegyvena, arba nenoris laiškus gauti. Sovietų paštas palaiko kelias dienas laiškus, suštampuoja ir siunčia atgal į Ameriką.

BRAZILIJOJE APIE GENOCIDĄ LIETUVOJE

Meldutis Laupinaitis Brazilij

joje išleido knygą "Eu Acuso. Genocidio Sovietico. S.O.S. Aos Paisas Balticos". Tai jau antra laida veikalo apie genocidą Lietuvoje. Pateikia daug duomenų apie okupantų bolševikų žiaurumus pirmosios okupacijos metu. Autorius pasisako planus išleisti dar antrą ir trečią dalį apie antrosios okupacijos komunistų kruvinus darbus.

Galima abejoti dėl kai kurių autoriaus pasisakymų iš paskutinio nepriklausomybės laikotarpio, bet kas liečia okupaciją, leidinys įspūdingas. Tai pabrėžia ir įžangą parašęs Sao Paulo aviacijos bazės viršininko pareigas einąs pulk. leit. Lineu Lima Castello. (ALTo informacija)

TEISININKŲ FIRMA PADES LIETUVIAMS PRIES O.S.I. BYLAS

Specialų investigacijų įstaigai (OSI) eikvojant milijonus JAV mokesčių mokėtojų pinigų ir naudojantis sovietiniais dokumentais, keliant bylas ryšium su nacių padarytais nusikaltimais Lietuvoje, dedamos pastangos ginti taip neteisėtai užsiplaukusius lietuvius, Amerikos piliečius.

JAV Liet. Bendruomenės pirmininkas dr. A. Butkus ir Amerikos Lietuvių Tarybai atsto-

vaudamas kun. J. Prunskis birželio 3 d. lankėsi Kirkland & Ellis advokatų firmos įstaigoje, Čikagoje, ir su advokatais, labai sėkmingai pasireiškusiis L. Kairio byloje, aptarė būdus ir sudarė planus akcijos ginant lietuvių JAV piliečių, neleistinai OSI įstaigos apkaltinamų, teises. (ALTo informacija)

PRIES KUN. A. SVARINSKO ĮKALINIMĄ

Savaitraštis "Chicago Catholic" rodo didelį susidomėjimą kun. A. Svarinsko areštu ir nutėsimu. Šiuo klausimu pats kardinalas Bernardin parašė išsamų straipsnį. Už tą jam padėką pasiuntė gen. konsulė J. Daužvardienė ir Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Sidlauskas. Tos padėkos rado atgarsio savitraštyje.

Norėdama gauti daugiau žinių apie nuteistą kun. A. Svarinską, pati redakcija kreipėsi kun. J. Prunskį ir išspausdino jo duotas informacijas. (ALTo inf.)

— Chicago Lietuvos Tarybos bausių birželio įvykių minėjime birželio 12 d. kalbės dr. Kazys Eringis. Pamaldose giedos solistė Elena Blandytė; akompanuos Birutė Tamulaitytė.

JAU ATSPAUDINTA J. KLAUSEIKIŲ KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą, arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Guseen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdam \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Land — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS DĖGIEMS TERMINAMŲ IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2235

KAM MOKĖTI NUOMA? GERIAU SKOLA.

Gražus mūrinis, 5 kamb., 2 mieg. rūšys ir aukšta pastogė. Garažas. 30 pėdų sklypas. 71-ma ir Francisco, Nebrangus.

2 butų medinis — 5 ir 4 kamb. Didelė pastogė. Garažas. Arti mokyklų. Brighton Parke. \$35,000. Mazas įmokėjimas, savininko paskola.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel: 436-7878

OPEN HOUSE

SEKMADIENI, BIRŽELIO 12, nuo 1 iki 5 val. popiet, 7332 S. Sacramento
1 miegami, 1 1/2 vonios, įrengtas rūšys. 2 mašinų garažas. Prašo \$58,900.
Tel. 778-8231

Taip pat parodoma susitarus.

OPEN HOUSE

Sunday — 12 to 4
3859 West 66th St.
3 bedrooms, 2 car garage, full basement. 60's.

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

STASYS ŠAKINIS

LIETUVIS DAŽYTOJAS
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

Kaip sudaromi TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULC paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.
Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

"LIUCIJA"

Miko šleiklo apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

* Kas ars — nepavargs.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turju Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiešiuose, greiti, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmėšiu automobiliu Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. Ashland Ave.
Tel. 523-6775

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Tolman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Lairodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 89th Street
Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių išskirtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance
Good service/Good price
F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Everett, Park, Ill.
60642 — 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office: Bloomington, Illinois

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštad.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS